

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 39C/490/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514212842
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Bergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1514212842.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, sudkyňou JUDr. Danielou Bergerovou, v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., IČO: 35 838 825, so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, zastúpeným Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 255 706, so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, proti žalovaným: 1/ U. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt P. 1, XXX XX N., 2/ S. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt A. XXXX/X, XXX XX N., o zaplatenie 7.788,35 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie istiny 7.323,35 €, riadneho úroku vo výške 12,6% ročne z istiny 6.528,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9% ročne z istiny 6.063,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia z a s t a v u j e .

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Žalobcovi sa po právoplatnosti rozsudku v r a c i a súdny poplatok v sume 432,30 € prostredníctvom prevádzkovateľa centrálného systému evidencie poplatkov.

Žalovanej 1/ a Žalovanej 2/ sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca ako postupník pohľadávky postupcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, návrhom doručeným súdu dňa 15.05.2014 doplneným podaním doručeným súdu dňa 05.03.2015 žiadal, aby súd žalované 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy vo výške 7.788,35 € spolu s riadnym úrokom vo výške 12,60% ročne z istiny 6.528,14 € od 14.05.2014 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z istiny 6.528,14 € od 14.05.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca návrh odôvodnil tým, že sa stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky na základe Zmluvy o jej postúpení zo dňa 21.12.2010 od postupcu Z. sporiteľňa, a.s.. Postúpená pohľadávka vznikla zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej dňa 12.09.2005 medzi postupcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi, na základe ktorej bol žalovanej 1/ poskytnutý úver v sume 4.979,09 € (150.000 Sk) pri úrokovej sadzbe 12,60% ročne. Žalovaná 1/ sa zaviazala poskytnutý úver splácať mesačnou splátkou 116,24 € (3.502 Sk) vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca počnúc 20.10.2005 do 20.08.2010 a platiť za správu úveru poplatok 1,66 € (50 Sk) mesačne a zaplatiť ku dňu podpisu zmluvy poplatok za poskytnutie úveru 99,58 € (3.000 Sk). Žalovaná 1/ bola povinná splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase a dodržať dohodnuté podmienky. Na zabezpečenie návratnosti záväzku zo zmluvy o úvere, právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou 2/ Dohodu o ručení z 12.09.2005. Podľa vyčíslenia pohľadávky právnym predchodcom ku dňu 21.12.2010 (ku dňu postúpenia pohľadávky) bol celkový zostatok v sume 7.848,35 € pozostávajúci z istiny 6.528,14 €, riadneho úroku v sume 304,46 € a úrokov z omeškania v sume 1.015,75 €. Po postúpení pohľadávky došlo k čiastočnej úhrade záväzku vo výške 60 €, a to dňa 20.05.2011 - 50 € a 06.07.2011 - 10 €, ktorá suma bola započítaná na časť úroku z omeškania, ktorý

bol znížený o sumu 60 € na sumu 955,75 €. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky publikovaný v „Sbírke soudních rozhodnutí a stanovisk Nejvyššího soudu pod č. R 15/2001: V prípade úverov je potrebné k základnej sume úveru (istine) pripočítať aj sumu úrokov. Úroky v rámci úverového vzťahu predstavujú zisk, na ktorý má veriteľ nárok ako odplatu za užívanie finančných prostriedkov. Dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny, v nadväznosti na čo, je veriteľ oprávnený požadovať pre prípad omeškania dlžníka úroky z omeškania s dohodnutými úrokmi.“

Na návrh žalobcu súd vydal platobný rozkaz dňa 13.03.2015 pod sp.zn. 28Ro/1142/2014-43, ktorý sa žalovaným 1/ a 2/ nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto bol v zmysle § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. - Občianskeho súdneho poriadku (OSP) uznesením z 28.07.2015 zrušený. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 21.08.2015.

Pred začatím pojednávania vo veci samej žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu vzal v časti o zaplatenie istiny v sume 7.323,35 €, úroku vo výške 12,60% ročne z istiny 6.528,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia a v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne z istiny 6.063,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia, svoj návrh späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 21.01.2016 späťvzatie návrhu odôvodnil čiastočným premlčaním práva v štvorročnej premlčacej dobe do uplatnenia na súde žalobou doručenu 15.05.2014.

Podľa § 96 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) - (1) Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. (2) Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní. (3) Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatiu návrhu

Súd v súlade s dispozitívnym prejavom žalobcu podľa § 96 ods. 1 OSP konanie v časti späťvzatiu zastavil.

V ďalšom konaní žalobca uplatnil podľa jeho vyjadrenia, nepremľčané splátky splatné v období od 20.05.2010 do 20.08.2010 (celkom 4 splátky po 116,25 €) a to v sume istiny 465 €, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 465 € od 22.12.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 21.01.2016 poukázal žalobca v časti I. vyjadrenia na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ObchZ), v ktorom je stanovené, že zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na povahu účastníkov. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy (2005) z ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách izolovaným výkladom by bolo možné vyvodiť, že úverová zmluva ako absolútny obchod podľa § 261 ods. 3, písm. d) ObchZ spotrebiteľskou zmluvou nie je. Žalobca považoval za potrebné poukázať na ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa - spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa žalobcu spotrebiteľský úver nie je jeden zmluvný typ, ale osobitný subtyp zmluvných typov, na úpravu ktorých sa majú použiť pri kogentnej či dispozitívnej zákonnej úprave jednotlivých zmluvných typov aj ďalšie kogentné právne normy, ktoré sú vymedzené v zákone o spotrebiteľských úveroch (lex specialis). Podľa žalobcu nejedná sa o samostatný zmluvný typ vylučujúci použitie Obchodného zákonníka. Tvrdenia o tom, že v prípade, že ide o spotrebiteľskú zmluvu vyplýva výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka na daný vzťah podľa žalobcu nemajú žiadnu normatívnu oporu a priečia sa pravidlu lex specialis derogat lex generali, pričom v tomto prípade podľa žalobcu je lex specialis ust. § 261 ods. 3 písm. d) ObchZ. Ako základný predpis pre riešenie otázok záväzkového práva je potrebné aplikovať v súlade s ust. § 261 ods. 3, písm. d) ObchZ tretiu časť Obchodného zákonníka, tento záver podľa žalobcu je rozhodujúci pri posudzovaní premlčania, úrokov z omeškania, uznania záväzku a ďalších inštitútov upravených dvojkolajne v oboch kódexoch. Pokiaľ ide o otázku premlčania nárokov z úverovej spotrebiteľskej zmluvy žalobca uviedol, že spotrebiteľskou zmluvou je aj absolútna obchodná

zmluva, bez ohľadu na to, že sa riadi právnym režimom Obchodného zákonníka. Ustanovenie § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) zakotvuje v prospech spotrebiteľa kogentnosť inak dispozitívnych noriem uvedených v Občianskom zákonníku, ak by spotrebiteľská zmluva obsahovala od nich odklon v neprospech spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie podľa žalobcu nestanovuje aplikáciu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské zmluvy vo forme absolútnych obchodov inak ako v rozsahu § 52-§54, resp. § 60 OZ. Pre danú vec podstatné ustanovenia o premlčaní nie sú ustanoveniami dispozitívnymi ale kogentnými a dĺžka premlčacej doby v občianskoprávných spotrebiteľských vzťahoch nemajúcich formu absolútného obchodu nemôže byť predmetom zmluvnej podmienky, pretože je predmetom kogentnej právnej normy. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 33372010, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/20/2009, uznesenie Krajského súdu v Trnave 9Co/224/2011-128 z 27.11.2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/456/2012 z 05.02.2014, uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/417/2012 z 25.03.2014, uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/162/2012 z 22.11.2012, uznesenie Krajského súdu Nitra, č.k. 25Co/297/2013 z 31.01.2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/142/2014 z 30.01.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/163/2013 z 25.02.2014 a 17Co/170/2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/423/2013 z 31.03.2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/28/2013 z 30.10.2013, uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013, Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 9Co/120/2015 z 20.05.2015, rozhodnutie Okresného súdu v Košiciach - okolie č.k. 17C/231/2014 z 09.06.2015, potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 9Co/120/2015-222 z 20.05.2015, ktoré rozhodnutia sa týkali nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka pri posudzovaní otázok premlčania, obsiahnutej v ustanovení § 387 Obchodného zákonníka.

V II. časti svojho vyjadrenia žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžo/191/2010 „súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania.“ Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo 7/2009 „ Účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany...“. V prípade, ak účastník konania vyžaduje, aby sa vec posudzovala podľa iných zákonných ustanovení, súd je povinný zaoberať sa nimi a vyložiť, prečo posúdenie veci v zmysle návrhov účastníka nie je po právnej stránke správne.

V III. časti vyjadrenia žalobca poukázal na úpravu práv a povinností podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a v úvodných ustanoveniach neodkazuje na zákon o bankách v časti, ktorá by sa dotýkala rozhodnutia súdov prvého stupňa. Pri postúpení práv veriteľa vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu, vrátane vzájomného započítania pohľadávok sa postupuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka § 524 OZ. Podľa § 92 ods. 7 (dnes ods. 8) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ako súčasť ustanovení XIV. Časť Bankové tajomstvo, sa podľa žalobcu týka úpravy výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR IV. ÚS 15/2014 z 28.04.2014 (základné princípy výkladu zmlúv), nález Ústavného súdu SR I. ÚS 640/2014 z 01.04.2015, nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 3900/12 z 28.02.2013.

V IV. časti vyjadrenia žalobca uvádza, že žalovaný 1/ čerpal úver vo výške 4.979,09 € (150.000 Sk) dňa 12.09.2005. Na úhradu splátok uhradil spolu 2.412,57 €. Predmetné úhrady zodpovedajú necelým 21 splátkam, t.j. nepostačujú ani na úhradu splátok splatných v období od 20.10.2005 do 20.04.2010 (posledná, žalobcom neuplatnená splátka), nakoľko výška splátok za toto obdobie predstavuje sumu vo výške 6.393,75 € (55 splátok po 116,25 €).

V časti V. vyjadrenia po čiastočnom späťvzati návrhu žalobca uplatňuje vzhľadom na doručenie žaloby súdu dňa 15.05.2014, v štvorročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť tak, že splátky splatné v období od 20.05.2010 do 20.08.2010 (celkom 4 splátky po 116,25 €) nemôžu byť premlčané sumu 465 €, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 465 € od 22.12.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 27,50 € a trov právneho zastúpenia. V tejto súvislosti opakovane žalobca upozorňuje na mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora SR, o ktorom Najvyšší súd SR rozhodol Uznesením z 28.05.2013 č.k. 4MCdo 3/2012.

Súd vykonal na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 OSP, v neprítomnosti účastníkov konania dokazovanie predovšetkým listinnými dôkazmi založenými do spisu žalobcom a to Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.09.2005 uzavretej podľa § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ObchZ) postupcom a žalovanou 1/, na základe ktorej žalovanej 1/ bol poskytnutý spotrebný, bezúčelový úver v sume 150.000 Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou 12,60% ročne, poplatkom za poskytnutie úveru v sume 3.000 Sk splatným v deň podpisu zmluvy a poplatkom za správu úveru v sume 50 Sk mesačne. Žalovaná 1/ sa zaviazala splatiť úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 3.502 Sk, vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca počnúc prvou splátkou dňa 20.10.2005 a poslednou splátkou úveru 20.08.2010 (58 splátok). Úroky boli splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca. Žalovaná bola povinná splatiť úver v dohodnutom čase a v stanovenom čase platiť úroky. Zmluvné strany si dohodli, že splatné úroky a poplatky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou (kapitalizácia). Ročná percentuálna miera nákladov bola v zmluve uvedená 6,91% ako vypočítaná z hodnoty celkových nákladov dlžníka spojených s úverom (Podľa výpočtu vykonanom súdom RPMN predstavovala 14,93%, konečná suma, ktorú mala žalovaná 1/ uhradiť predstavovala sumu 6.741,92 € + 99,58 € dodatočný náklad - 58x 116,24 + 99,58 = 6.841,50 €). Žalovaná 2/ uzavrela podľa § 303-312 ObchZ s postupcom Dohodu o ručení z 12.09.2005. Postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. listom zo dňa 28.12.2010 oznámil žalovaným 1/ a 2/ postúpenie pohľadávky vo výške 7.848,35 € na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 21.12.2010, t.j. po konečnej splatnosti spotrebného úveru - posledná splátka 20.08.2010. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky vyplýva, že postupca postúpil istinu v sume 6.528,14 €, úroky 1.320,21 € (riadny úrok 304,, 46 € a úrok z omeškania 1.015,75 €), počet dní omeškania ku dňu postúpenia pohľadávky 1.211 dní, t.j. viac ako 3,5 roka, dátum poslednej úhrady 24.02.2010 vo výške 105,72 € a výška omeškanej splátky predstavovala sumu 5.062,62 €. Podľa výpisu z histórie účtu, žalovaná 1/ uhradila celkovo 18 splátok úveru do konečnej splatnosti úveru podľa zmluvy.

Podľa § 524 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) - (1) Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 prvá veta OZ - Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

Žalobca preukázal Zmluvou o postúpení pohľadávok a oznámením jeho právneho predchodcu/postupcu adresovaným žalovaným 1/ a 2/, že sa stal veriteľom postúpenej pohľadávky.

Žalovaná 1/ sa k návrhu žiadnym spôsobom nevyjadrila. Na nariadené pojednávanie sa žalovaná 1/ bez ospravedlnenia nedostavila.

Žalovaná 2/ svoju neúčast' ospravedlnila listom doručenom spisovej kancelárii po vyhlásení rozsudku, z dôvodu, že v čase pojednávania bude mimo Slovenskej republiky. Vo veci návrhu uviedla, že si nevie vybaviť kto je žalovaná 1/ a že si nie je vedomá žiadnej pohľadávky voči žalobcovi. O odročenie pojednávania nepožiadala zo závažných dôvodov.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že Zmluva o splátkovom úvere bola uzavretá platne v súlade s platnými predpismi, obsahujúca obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedené v § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. obchodného zákonníka (ObchZ) absolútnym obchodom a aplikujú sa na ňu ustanovenia § 497 - 507 ObchZ. Na zmluvu o spotrebiteľskom úvere sa aplikujú prednostne osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, nie sú žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (predtým § 23a zákona č 634/1992 Z.z., ktorý za spotrebiteľskú zmluvu označil explicitne aj zmluvu podľa Obchodného zákonníka).

Nároky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje, vyplývajú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V súčasnosti právne vzťahy zo spotrebiteľských úverov upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. ako osobitný predpis. Zmluva však bola uzavretá 25.11.2005 preto treba v zmysle § 25 ods. 1 zákona tento vzťah

posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia, t. j. podľa zákona č. 258/2001 Z.z.. Zmluva o úvere patrí k tzv. absolútnym obchodným vzťahom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), z ktorého dôvodu sa otázky neupravené osobitným zákonom riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl. ObchZ), a keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy.

Podľa § 497 zákona č. 513 /1991 Zb. - Obchodného zákonníka (ObchZ) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok.

Úver je odplatný právny úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru (causa) je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu (úroky) na určitú dobu za účelom ich ekonomického využitia podľa predstáv dlžníka alebo aj na dohodnutý účel.

Veriteľ má právo na zaplatenie dohodnutých úrokov zo sumy, ktorú požičal dlžníkovi. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, v prípade splátok sú splatné aj úroky z jednotlivých splátok (§ 503 ObchZ).

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 01.04.2015, článok II, článok XIV zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnosť zákona č. 102/2014 Z.z. bola posunutá zákonom č. 151/2014 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2001 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/136/>> o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony z 01.04.2014 na 01.04.2015) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (rozsudok NS SR z konania sp.zn. 3 MCdo 12/2014, Zbierka stanovísk NS a súdov SR 8/2015).

Z Občianskeho zákonníka v žiadnom jeho postupne upravovanom znení explicitne nevyplývalo a ani nevyplýva, že by predmetná typová spotrebiteľská zmluva bola obchodno-právnym vzťahom. Prejednávaná zmluva podlieha aj pod právny režim zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ide tu o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Z formy a obsahu zmluvy, uzatvorenej medzi účastníkmi konania, je zrejmé, že sa jedná a o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej obsah odporca žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť ani neovplyvnil. Je potrebné vychádzať zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov, ako je premlčanie, na tieto vzťahy je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Súčasný platný právny stav s účinnosťou 01.04.2015, súdu ani neumožňuje posudzovať otázku premlčania práva podľa Obchodného zákonníka, ale výlučne podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s účinnosťou od 01.05.2014, Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával."

Premičanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnú vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premičania. Je to uplynutie času určeného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný subjekt čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premičania. Premičaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Ustanovenie § 5b ukladá, okrem iného aj súdu, prihliadať na premičanie ex officio. Je to explicitná právna úprava, tiež lex specialis a procesnej povahy (postup štátneho orgánu), na ktorú je súd povinný prihliadať odo dňa účinnosti zákona, t.j. od 01.05.2014. Plynutie času má v súkromnom práve význam a núti veriteľa včas uplatňovať právo na súde.

Kto márne nechá uplynúť premičaciu lehotu, jeho právo sa už o zložku právneho nároku oslabilo, hoci podmienené (úplne až účinným „dokonaním“ premičania v súdnom konaní), no podstatné je, že žiadne právo týmto za účinnosti starej právnej úpravy nenadobudol, a nebola porušená jeho dôvera v právo, pretože podľa zásady vigilantibus iura scripta sunt tento subjekt musel počítať s tým, že svoje právo stratí, a to výlučne dôsledkom svojej nebanlivosti. Právna norma § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a ukladá súdu povinnosť prihliadať na premičanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy z dôvodu, že zákonodarca iné intertemporálne pravidlo nestanovil.

Podľa § 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ), - právo sa premičí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premičanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premičania dovoľá, nemožno premičané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, - pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, - ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Žalobca sa stal veriteľom pohľadávky postúpením po jej konečnej splatnosti - posledná splátka 20.08.2010 - zmluvou z 21.12.2010. Trojročná premičacia doba na uplatnenie nároku žalobcu na súde (§ 103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť od splatnosti jednotlivých splátok splatných 20. dňa kalendárneho mesiaca, premičanie poslednej splátky začalo plynúť od 21.08.2010 a v súlade s ust. § 122 ods. 2 prvá veta a 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka uplynulo 20.08.2013 (utorok) Keďže návrh bol podaný na súd až 15.05.2014 nemohol súd z dôvodu premičania práva za daného platného právneho stavu, žalobcovi priznať plnenie voči žalovanej 1/, ktorá má postavenie spotrebiteľa a žalovanej 2/ v postavení ručiteľa. V tomto prípade nie je podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. potrebné, aby sa žalovaná 1/ a 2/ takejto skutočnosti dovoľávali. Úroky z úveru a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ) a v záväzkových právnych vzťahoch majú povahu akcesorickú, sú vedľajším peňažným záväzkovým vzťahom dlžníka popri jeho hlavnom peňažnom záväzkovom vzťahu. Premičaním hlavného záväzku zaniká aj právo na vedľajší záväzok. Premičanie práva žalobcu spôsobilo stratu nároku vymáhať právo súdnou cestou v dôsledku čoho súd žalobu vo zvyšku, po čiastočnom zastavení konania pre späťvzatie nároku zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP avšak žalovaným 1/ a 2/, ktorým ako úspešnému účastníkovi konania vzniklo právo na náhradu trov tieto nepriznal, keďže im v súvislosti s konaním žiadne trov nevznikli.

Podľa § 11 ods. 3, 4, 11 zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení, súd rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku, zaplateného dňa 03.10.2014 (č.l. 38) v sume 467 €, pripadajúcom na časť späťvzatie návrhu v sume 439 € krátený o sumu 6,70 €, t.j. 432,30 €, nakoľko k späťvzatiu návrhu došlo pred prvým pojednávaním vo veci samej. V zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb. súdny poplatok bude vrátený prostredníctvom prevádzkovateľa centrálnemu systému evidencie poplatkov na účet žalobcu IBAN: SK08 6500 0000 0000 2031 8606, VS: 0179488260.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na podpísanom súde, dvojmo.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

- z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,
- v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,
- odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z.)